

The background is a dark grey, textured surface with faint, light-colored sketches of various scientific and educational items. These include a globe in the upper left, a microscope on the left side, a stack of books at the bottom left, a cross-like diagram, an open book with text at the bottom center, a percentage sign and an exclamation mark at the bottom right, and various geometric shapes and lines scattered throughout.

Projekts: „Atlieku rūšiavimas“

Įvadas

Užmesim akį kaip 13 skirtingo amžiaus žmonių elgiasi su šiukšlėmis.

- Pasižiūrėsime, kaip žmonės rūšiuoja.
- Aptarsime kokia padėtis susidaro žemėje, kai šiukšlės nerūšiuojamos ir kodėl jas reikia ir verta rūšiuoti.
- Aptarsime kaip reikia rūšiuoti šiukšles, į kokius konteinerius kokias šiukšles mesti.
- Kaip rūšiuoti atliekas, į kokius konteinerius?
- Po to pažvelgsime į šiukšlių rūšiavimo dažnių lentelę.
- Ir tada paversim tą dažnių lentelę į diagramą.
- Pamatysime kiek tonų šiukšlių Lietuvoje žmonės išmetė per tris metus (2017, 2018, 2019) metų duomenimis
- Plakatas raginantis rūšiuoti.
- Pasižiūrėsime trumpą filmuką apie šiukšlių rūšiavimą.

Dėstymas. Kas nutiks jei šiukšlių nerūšiuosime?

- Kas nutiks neišrūšiuotoms šiukšlėms? Visada siūloma rinktis tam skirtus konteinerius tam tikrai žaliavai. Jei bet ką išmesite į buitinių „Mišrių komunalinių atliekų“ konteinerį visas jo turinys keliaus į sąvartyną. Ten atliekos gulės labai ilgai.
- Kaip tai kenkia mums? Štai keletas pavyzdžių:
 - 1) Tai sukelia smarvę ir skatina taršą. Taip atsiranda ir pavojus mūsų ir benamių gyvūnų sveikatai, nes šie supainioja šiukšles su maistu.
 - 2) Taip pat sąvartynuose veisiasi žiurkės ir paskui išnešioja ligas po aplinką. Paukščiai irgi nešioja šiukšlių atliekas, jas mēto ir net suēda.
 - 3) Taip pat iš pūvančių šiukšlių išsiskiria cheminės medžiagos Metanas ir Co₂, kurios kenkia žmonių sveikatai ir augalams.

Dėstymas. Kodėl reikia ir verta rūšiuoti šiukšles?

- Štai keletas pavyzdžių, kodėl reikia ir verta rūšiuoti šiukšles.
 - 1) Mažiname sąvartynus, nes išrūšiuotos šiukšlės perdirbamos ir pakartotinai panaudojamos.
 - 2) Perdirbant atliekas sutaupome energiją, kurios reikėtų gaminant naujas pakuotes
 - 3) Kai rūšiuojame, sumažiname sąvartynų turinį ir mažiau atliekų supūna ir skleidžia aplinkai ir mums pavojingus toksinus, kurie skatina klimato atšilimą ir užterštumą.
 - 4) Rūšiuodami taupome išteklius, kurie perdirbimo metu naudojami kaip žaliavos.

Ką galima ir ko negalima mesti į žalią konteinerį?

- Stiklas: Stikliniai buteliai, indai ir pakuotės, stiklainiai be dangtelių, stiklo duženos ir atraišos, kiti smulkaus stiklo gaminiai turi būti metami į žalia rūšiavimo konteinerį.
- Stiklinių pakuočių plauti nebūtina, svarbiausia išpilti skysčius. Etikečių luputi nėra būtina. Į stiklo konteinerius negalima mesti porceliano ar keramikos gaminių.
- Veidrodžiai, porcelianas, krištolas, keramika, dezinfekcinių priemonių buteliai, namų langų stiklų paketai, automobilių stiklai gali būti vežami į atliekų surinkimo aikšteles gyventojams arba pridudami tokias atliekas tvarkančioms įmonėms.

Ką galima ir ko negalima mesti į geltoną konteinerį?

- Plastikai: Į plastmasei skirtus konteinerius metamos plastikinės pakuotės (buteliai (juos reikia užsukti) visos maisto pakuotės, dėžutės, indeliai, buitinių priemonių tara, maišeliai, plėvelė, loveliai, žaislai be elektroninių įtaisų), kombinuotos pakuotės (TetraPak, Elopak (pieno, sulčių), saldainių, traškučių ir kiti pakeliai).
- Kiti plastiko gaminiai (tepalo bakeliai, indeliai nuo dažų, antifrizo pakuotės, pavojingų medžiagų tara) gali būti gabenami į atliekų surinkimo aikšteles arba priduoti tokias atliekas tvarkantiems atliekų tvarkytojams. Mesti į geltoną konteinerį .

Ką galima ir ko negalima mesti į mėlyną konteinerį?

- Popierius: Į popieriui skirtus konteinerius metami laikraščiai, žurnalai, visų rūšių kartonas, vokai, skrajutės, rašomasis popierius, lankstinukai, knygos ir jų viršeliai, maisto pakuotės, pakavimo popierius, dovanų maišeliai, dėžutės.
- Popierius turi būti sausas ir švarus, sąvaržėlių išsegti nebūtina, taip pat popierius gali būti su lipnia juostele. Dėžutes, prieš metant į konteinerį, reikia išlankstyti.
- Didesnius kartono, gofruoto kartono, popieriaus, spausdinių kiekius, riebalais suteptą popierių, plastiką padengtą popierių, suteptą popierių (tepalais, dažais, betonu), dokumentų segtuvus su metalinėmis dalimis galima vežti į atliekų surinkimo aikšteles arba priduoti tokias atliekas tvarkantiems atliekų tvarkytojams.

Dėstymas. Kaip elgiamasi su šiukšlėmis.

Gerai, užmeskim akį prie apklaustų žmonių atsakymų.

Suaugusieji

- Rūšiuoja: 4
- Rūšiuoja dalį šiukšlių: 4
- Nerūšiuoja: 6

Vaikai

- Rūšiuoja: 6
- Rūšiuoja dalį šiukšlių: 1
- Nerūšiuoja: 3

Bendras visų apklaustųjų skaičius: 24

Dėstymas. Rūšiavimo dažnių lentelė

Metas pažvelgti į dažnių lenteles.

RUŠIUOJA DALĮ ŠIUKŠLIŲ	Tėvai	Vaikai
DAŽNIS	3	1

RUŠIUOJA	Tėvai	Vaikai
DAŽNIS	9	6

NERUŠIUOJA	Tėvai	Vaikai
DAŽNIS	4	3

Dėstymas. Diagrama

Paverskime tą dažnių lentelę į diagramą.

9						
8						
7						
6						
5						
4						
3						
2						
1						
	Vaikai rūšiuoja šiukšles	Suaugę rūšiuoja šiukšles	Vaikai rūšiuoja dalį šiukšlių	Suaugę rūšiuoja dalį šiukšlių	Vaikai nerūšiuoja šiukšlių	Suaugę nerūšiuoja šiukšlių

Kiek tonų šiukšlių žmonės išmetė per tris metus?

2017	97000 Išvežta/sunaudota 97000 Perdirbta 109 000 surinkta iš viso	54000 Išvežta/sunaudota 30000 Perdirbta 91000 surinkta iš viso	12500 Išvežta/sunaudota 12500 Perdirbta 15600 surinkta iš viso	31000 Išvežta/sunaudota 31000 Perdirbta 68000 surinkta iš viso	52000 Išvežta/sunaudota 51000 Perdirbta 69000 surinkta iš viso	250 000 Išvežta/sunaudota 223 000 Perdirbta 359 000 surinkta iš viso
2018	91000 Išvežta/sunaudota 91000 Perdirbta 115 000 surinkta iš viso	42000 Išvežta/sunaudota 17000 Perdirbta 72000 surinkta iš viso	12000 Išvežta/sunaudota 12000 Perdirbta 16400 surinkta iš viso	41000 Išvežta/sunaudota 41000 Perdirbta 70000 surinkta iš viso	39000 Išvežta/sunaudota 29000 Perdirbta 100 000 surinkta iš viso	247 000 Išvežta/sunaudota 220 000 Perdirbta 354 000 surinkta iš viso
2019	102 000 Išvežta/sunaudota 102 000 Perdirbta 124 000 surinkta iš viso	41000 Išvežta/sunaudota 20000 Perdirbta 70000 surinkta iš viso	15000 Išvežta/sunaudota 15000 Perdirbta 18000 surinkta iš viso	42000 Išvežta/sunaudota 42000 Perdirbta 73000 surinkta iš viso	68000 Išvežta/sunaudota 61000 Perdirbta 83000 surinkta iš viso	272 000 Išvežta/sunaudota 243 000 Perdirbta 369 000 surinkta iš viso

RŪŠIUOKIME TEISINGAI

STIKLAS

Stikliniai buteliai, indai ir pakuotės, stiklainiai be dangtelių, stiklo duženos keliauja į žalią konteinerį.

PLASTIKAS

Plastikinės pakuotės (buteliai (juos reikia užsukti) visos maisto pakuotės, dėžutės, indeliai, buitinių priemonių tara, maišeliai keliauja į geltoną konteinerį.

POPIERIUS IR KARTONAS

Laikraščiai, žurnalai, visų rūšių kartonas, vokai, skrajutės, rašomasis popierius, lankstinukai, knygos ir jų viršeliai, maisto pakuotės, pakavimo popierius, dovanų maišeliai, dėžutės keliauja į mėlyną konteinerį.

**Švaresnis
pasaulis –
gražesnis!**

Informacija buvo patalpinta:

- VJG info grupėje.
- „Instagrame“
- „Faceboke“

Dėstymas. Filmukas

Labas, aš vardu Siukslius ir šiandien Jums papasakosiu apie šiukšlių rūšiavimą.

Ačiū už jūsų dėmesį.

- Štai ir viskas, toks ir buvo mūsų projektas. Taigi matome, kad tikrai ne visi žmonės rūšiuoja šiukšles ar bent dalį jų. Todėl pasistenkime, nes nėra sunku ir padėkime išsaugoti gamtą ir save pačius. Ačiū už dėmesį.